

Omschrijving dienstverlening Jeugd en gezinsteam

Samenwerkende gemeenten Holland Rijnland:

Alphen aan den Rijn

Hillegom

Kaag en Braassem

Katwijk

Leiden

Leiderdorp

Lisse

Nieuwkoop

Noordwijk

Noordwijkerhout

Oegstgeest

Teylingen

Zoeterwoude

Datum: 1 september 2015

Versie: Definitief

Inhoudsopgave

Deel 1- Inhoudelijk

- 1.1 Inleiding
- 1.2 Doelgroep
- 1.3 Kernfuncties JGT
- 1.4 Werkwijze JGT
- 1.5 Rol van de coach
- 1.6 Expertise en kwaliteit
- 1.7 Relatie JGT tot ketenpartners en specialistische hulp
- 1.8 Relatie JGT met Organisatie JGT

Deel 2- Zakelijk

- 2.1 Zakelijk randvoorwaarden
- 2.2 Prestaties

Deel 3 – Sturing

Deel 1. Inhoudelijk

1.1 Inleiding

Essentieel voor de jeugdhulp Holland Rijnland zijn de jeugd en gezinsteams (JGT), die, als onderdeel van het CJG, integrale en directe ambulante jeugdhulp en consultatie en advies bieden in wijken en gemeenten. De expertise vanuit jeugd en opvoedhulp, GGZ jeugd, de LVB sector en voormalig Bureau Jeugdzorg en het maatschappelijk werk zijn in deze teams samengevoegd.

Een JGT bestaat uit een team van ca. 10-12 professionals uit de Jeugd en opvoedhulp (waaronder voormalig BIZ expertise), (G)GZ jeugd, LVB sector, MEE, maatschappelijk werk en een teamcoach. Het team werkt in een wijk of in een gemeente en biedt consultatie en advies, ambulante begeleiding en basisdiagnostiek. De vraag en behoefte van de cliënt staat centraal. Daarbij wordt altijd naar de hele sociale context van jeugdigen en gezinnen gekeken. Het JGT is nauw verbonden met basisvoorzieningen, zoals scholen, huisartsen, jeugdgezondheidszorg, voorschoolse voorzieningen en indien aanwezig het sociale wijkteam.

Wanneer de vraag het JGT overstijgt, schakelt het JGT specialistische jeugdhulp of hulp vanuit andere domeinen in. In een gezinsplan wordt samen met de cliënt omschreven wat de hulp- en ondersteuningsvragen en doelen zijn. Dit gebeurt via de werkwijze 1 gezin 1 plan.

Het gezinsplan vormt de basis voor de verwijzing en een eventueel door het jeugd & gezinsteam af te geven beschikking voor specialistische hulp (een beschikking is niet nodig, maar kan worden afgegeven wanneer de cliënt daar om vraagt) of een Persoonsgebonden Budget (PGB). Dat laatste volgens de regels en voorwaarden die de gemeenten daarvoor hebben opgesteld.

Het JGT maakt onderdeel uit van de lokale infrastructuur en wordt ondergebracht bij het CJG. Hun werkzaamheden vinden ook op die locaties (school, huisarts etc.), en bij gezinnen thuis, plaats. Een jeugd en gezinsteam is goed geworteld in de lokale samenleving en is zoveel als mogelijk zelfsturend. Voor de contractering worden namens alle gemeenten raamovereenkomsten afgesloten. De gemeente van het desbetreffende team is eerste accounthouder van het regionale contract voor het (de) team(s) binnen hun gemeenten.

Momenteel wordt door de samenwerkende aanbieders gewerkt aan een aparte juridische en organisatorische entiteit voor de jeugd en gezinsteam. Voorwaarde is dat deze open staat voor andere aanbieders van jeugdhulp mits die voldoen aan de kwaliteitseisen die door de gemeenten en de Jeugdwet worden gesteld.

1.2 Doelgroep

Doelgroep is de jeugd van 0-18 (en waar nodig tot 23 jaar), hun ouders en opvoeders, en professionals en andere betrokkenen rondom de jeugdige en het gezin.

1.3 Kernfuncties van het JGT

De opdracht aan de JGT's is meerjarig en duurzaam en behelst: verbinden, versterken, doen wat nodig is en deskundig zijn. Op basis van actualiteit en vragen in een wijk, kunnen jaarlijks bijstellingen plaatsvinden in het jaarplan van de JGT's. JGT's mogen hun flexibiliteit niet verliezen.

Kernfuncties zijn: toegang, basisdiagnostiek, schakelfunctie naar basisinfrastructuur of de specialistische jeugdhulp, collectieve aanpak, ambulante hulp.

De toegangsfunctie van het JGT behelst de vrij toegankelijke informatie, consultatie en advies, ondersteuning en activering van klanten met een informatie of hulpvraag. De JGT's voeren door gemeenten gemandateerde wettelijke taken uit, zoals: de toegang tot de specialistische hulp, het toekennen van pgb's.

Alle professionals zijn in staat tot het uitvoeren van een brede vraagverheldering - basisdiagnostiek, en het samenstellen van een arrangement dat nodig is om gezinnen zelfredzaam te maken. De sociale netwerk strategie is leidend bij het maken van het arrangement. Het gezin is eigenaar van het gezinsplan, de JGT'er houdt vinger aan de pols en faciliteert de uitvoering.

Het JGT heeft mandaat en beslist over bijschakeling en inzet expertise tweede lijn of individuele voorzieningen. Het JGT kan de uitvoeringsregie van de arrangementen voor cliënten uitvoeren.

De schakelfunctie naar de basisinfrastructuur in de wijk vervult een sleutelrol voor het normaliseren en afschalen van hulp: jeugdwelzijnsvoorzieningen, scholen, kindercentra. JGT's onderzoeken welke bijdrage ouders en hun (buurt)netwerken kunnen leveren aan de oplossing van hulpvragen. Indien noodzakelijk kan het JGT ook snel opschalen naar specialistische jeugdhulp.

De collectieve functie van het JGT bestaat uit het initiëren danwel faciliteren van collectief aanbod (informatie, advies, educatie, dagbesteding, groepsaanbod), gericht op participatie en psycho-educatie. Voor deze collectieve rol zoeken JGT's het samenspel met scholen en ketenpartners. JGT's werken samen met pedagogische basisvoorzieningen zoals scholen, kindercentra, verenigingen. Er wordt goed gekeken welk deel van de aanpak en methodiek in samenspraak met vrijwilligers gedaan kan worden.

De ambulante functie van het JGT betreft het bieden van directe hulp en ambulante ondersteuning aan gezinnen of jeugdigen.

Prestaties van het JGT staan beschreven in het jaarplan JGT.

1.4 Werkwijze JGT

Het JGT is een aanbieder van (ambulante) basis jeugdhulp. Ze doet dat integraal, gebiedsgericht en in nauwe samenwerking met onderwijs, huisartsen, JGZ en andere voorliggende (preventieve)basisvoorzieningen. Het JGT zoekt voor oplossingen bij hulpvragen primair eerst oplossingen in het eigen netwerk van de jeugdige, en bij de vrij toegankelijke voorzieningen zoals bijvoorbeeld het jongerenwerk, sportverenigingen, jeugdgezondheidszorg, kinderopvang en opvoedingsondersteuning (afschaling zorg). Wanneer daar onvoldoende antwoorden zijn gevonden, wordt gekeken welke aanvullende professionele hulp een gezin of de jeugdige nodig heeft.

Professionals werken met 1 gezin 1 plan en kunnen dwarsverbanden leggen naar andere domeinen, en indien nodig specialistische hulp inschakelen.

De huisarts en het JGT kunnen naar specialistische jeugdhulp verwijzen. Het JGT doet dat altijd binnen het gezinsplan (1 gezin 1 plan of plan voor een jongere). Het gezinsplan is de grondslag voor de inzet van specialistische hulp. Er wordt conform de verordening geen beschikking afgegeven tenzij de cliënt daarom vraagt.

Het JGT zoekt samenspel met integrale vroeghulp, en wijkteams om te komen tot een integrale aanpak voor gezinsvraagstukken.

Belangrijke aspecten in de werkwijze van het jeugd en gezinsteam zijn:

- Teamleden doen wat nodig is: zij sluiten aan op de mogelijkheden van de jongere / het gezin en inventariseren samen vragen, krachten, zorgen en oplossingsrichtingen.
- Teamleden versterken de eigen mogelijkheden van ouders, hun netwerk, de basisvoorzieningen, andere professionals en elkaar.
- Teamleden leggen samen met ouders en jeugdige verbindingen en onderhouden relaties met, hun nabije omgeving, basisvoorzieningen, jeugdspecialisten en relevante betrokkenen binnen andere domeinen bij de oplossing van de problemen.
- Teamleden zijn deskundig, benutten beschikbare kennis en ervaring, investeren permanent in het vergroten van kennis en vaardigheden en bewaken samen de kwaliteit. Ieder teamlid is generalist waar het gaat om het brede spectrum aan opvoed- en opgroevragen, en specialist vanwege de expertise die wordt ingebracht in het team.
- Teamleden hebben een pioniersmentaliteit, zijn stressbestendig, flexibel, kritisch en zijn goed in staat te reflecteren op het eigen handelen en methodisch te werken
- Teamleden weten hulp waar nodig op te schalen en waar mogelijk af te schalen.

1.5 Rol van de coach

Het JGT is een zelf-organiserend team. Vanuit hun expertise organiseert het JGT een passend zorgarrangement voor de klant. JGT's hebben binnen vastgelegde kaders eigen regelruimte. De teams nemen in de dagelijkse praktijk eigen beslissingen, organiseren hun werk zelf en hebben een hoge eigen verantwoordelijkheid.

Succesfactoren voor een zelf organiserend team zijn vertrouwen uit de top (bestuurders en beleidsbepalers), vertrouwen binnen het team (feedback kunnen geven en ontvangen, werksfeer, gezamenlijke koers rekening houdend met ieders sterke kanten en interesses), vertrouwen in de partners in de wijk waarmee wordt samengewerkt, en vertrouwen in jezelf (bewustzijn van eigen waarden en overtuigingen).

Ook een zelforganiserend team heeft behoefte aan feedback, reflectie of een vraagbaak. Om die reden kan elk JGT terugvallen op een coach en waar nodig op de gemeenten en de moederorganisatie(s).

1.6 Expertise en Kwaliteit

Het JGT biedt een palet aan deskundigheid: jeugd en opvoedhulp, maatschappelijk werk, expertise op het gebied van kinderen met een verstandelijke of psychische beperking; met de bedoeling de functies van het JGT te versterken, zoals basisdiagnostiek en kortdurende ambulante ondersteuning. In de transitie naar de nieuwe jeugdhulp willen gemeenten zoveel mogelijk expertise uit de tweede lijn 'naar voren halen'.

Afhankelijk van gebiedskenmerken zoals aantal inwoners, problematiek, zelf-organiserend vermogen inwoners, aanwezigheid krachtige buurtnetwerken en informele zorgnetwerken, kan de expertise van het JGT worden aangevuld.

Het JGT werkt volgens het handboek JGT.

1.7 Relatie JGT tot ketenpartners en specialistische jeugdhulp

Het JGT werkt in een netwerk van dienstverleners uit het voorliggende veld, de eerste lijn en de specialistische jeugdhulp.

- Het team heeft zoveel als mogelijke vaste aanspreekpunten voor scholen en huisartsen, waarbij snel geschakeld wordt indien consultatie vanuit een ander teamlid nodig is. Met de betrokken artsengroepen worden afspraken gemaakt over de gegevensuitwisseling bij het inschakelen van specialistische hulp
- Ontzorgen en afschaling betekenen dat hulpverleners (en ouders) gericht zoeken naar oplossingen binnen het gewone leven. Teams zijn goed bekend met de mogelijkheden binnen de algemene (collectieve) voorzieningen die er in hun werkgebied zijn en maken daar gebruik van (afschaling)
- De teams werken samen / stemmen hun hulp af met Integrale Vroeg Hulp.
- De teams maken integraal onderdeel uit van het CJG De afstemming en nauwe samenwerking met de Jeugdgezondheidszorg is een belangrijk ontwikkelpunt. Er moet 1 geïntegreerde laagdrempelige voorziening ontstaan.
- Het team werkt nauw samen met onderwijsspecialisten en de samenwerkingsverbanden PO en VO. Waar nodig wordt gewerkt met integrale ondersteunings- of gezinsplannen waarin onderwijshulp en opvoedhulp 1 integraal geheel vormen.
- De teams stemmen hun hulp af met (indien aanwezig) de sociale wijkteams of het lokale loket voor WMO en/of werk en inkomen.
- Er zijn duidelijke afspraken over de relatie en samenwerking met het AMHK en de Raad voor de kindbescherming op basis van regionale afspraken en protocollen. Indien sprake is van een maatregel dan werken de teams nauw samen met (gezins)voogd of jeugdreclasseringsmedewerker. Andersom is dit ook het geval.
- Teams onderzoeken hoe nauwe samenhang met pleegzorg kan worden gerealiseerd.
- Teams geven vorm aan samenwerking met politie en Jeugdpreventieteams
- Teams werken zoveel als mogelijk samen met de volwassenenzorg rondom ouders met psychiatrische problemen, verslaving, verstandelijke of lichamelijke beperking, op het moment dat dit van invloed is op de opvoedingssituatie van hun kinderen.
- Teams schakelen naar de specialistische jeugdhulp. De aanbieder van specialistische jeugdhulp bepaalt indien nodig wat precies ingezet moet worden op basis van bijvoorbeeld aanvullende diagnostiek. Daarbij geldt de afspraak dat het beschikbare budget aan het eind van het jaar niet kan worden overschreden. Wanneer een aanbieder de benodigde hulp niet kan leveren of wanneer deze beter door een andere aanbieder geleverd kan worden zoekt de aanbieder zelf naar dit alternatief. De offerte en de contractafspraken van de aanbieder van deze specialistische hulp is het document waarop verantwoording en monitoring plaatsvindt. Het JGT heeft hierin geen rol. Zij zijn vooral gericht op het uitvoeren van hulp en het zorgdragen voor het waar nodig het inschakelen van specialistische jeugdhulp.

- Het JGT wordt op casusniveau indien gewenst en nodig op elk moment in een hulptraject betrokken. Coördinatie van zorg is geen taak van het JGT alleen, maar kan op diverse manieren worden ingevuld. Dit verschilt per cliënt en wordt steeds bepaald binnen het gezinsplan. Bij verwijzing door de huisarts geldt hetzelfde.

1.9 Relatie Jeugd en gezinsteams met Aanbieders JGT

De prestatie die wordt gevraagd kan alleen in samenhang en samenwerking met de overige voor deze opdracht gecontracteerde aanbieders. Aanbieder is onvoorwaardelijk bereid mee te werken aan deze samenwerking.

De JGT's opereren onafhankelijk van de aanbieders. Zij hebben een zelfstandige en cruciale rol in de transformatie en het toekomstmodel van gemeenten. Het toekomstmodel is leidend. De gezamenlijke aanbieders faciliteren de teams en het werk dat zij doen.

Randvoorwaarden die aan aanbieder worden gesteld zijn:

- Aanbieder faciliteert zelforganisatie van de teams, en biedt JGT's mogelijkheden tot inbreng in de organisatieontwikkeling.
- Er worden afspraken gemaakt over opdrachtgeverschap, betreffende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
- Aanbieder biedt lokaal maatwerk. Daarbij ligt de lokale aansturing bij de gemeenten zonder dat dit tot een verhoging van administratieve druk leidt.
- Verantwoording over geboekte resultaten en knelpunten, gepleegde inzet en capaciteit is open en transparant.
- Er is een goede aansluiting met het brede veld van specialistische hulp, dwz: goede samenwerking om tijdig op- en af te kunnen schalen.
- Aanbieder faciliteert de leervragen van teams.

Deel 2. Zakelijk

2.1 Zakelijke Randvoorwaarden

Gemeenten willen sturen op (maatschappelijke) prestaties en prijs.

Voor de Aanbieder JGT gelden de volgende zakelijke randvoorwaarden:

- De werking van een JGT is gebaat bij robuust samengestelde teams met een minimale inzet van 28 uur per professional. Het betreft hier netto uren voor de teams. Werkoverleg vindt binnen de teams plaats.
- Wanneer aanbieder niet aan de leveringsvoorwaarden kan voldoen behoudt de opdrachtgever de mogelijkheid om de uitvoering ten behoeve van het JGT te beleggen bij een andere organisatie.
- De aanbieder geeft in de gevraagde informatie (vraag 2.1.2 Negometrix platform) inzicht in de wijze waarop overhead tbv primaire proces (directe kosten) en de organisatie (indirecte kosten) is opgebouwd. De directe loonkosten van professionals zijn uitgangspunt voor financiering van het JGT.
- Aanbieder faciliteert de JGT's met passende administratieve ondersteuning, ten behoeve van het primaire proces (bv. verslaglegging en rapportages). Wat 'passend' is, komt in overleg met de teams en opdrachtgever (gemeente) tot stand.
- Aanbieder voert kwaliteitsbeleid ten aanzien van: klachten en afhandeling daarvan, aansprakelijkheid, opslag van gegevens, archivering, zeggenschap en participatie van cliënten.
- Aanbieder faciliteert de JGT's met een werkbudget naar behoefte en in afstemming met de teams. (ten behoeve van specifieke scholing JGT'ers, materiaal kosten, e.d.)
- Perso(n)en die ingezet worden tbv de JGT's zijn tenminste HBO gekwalificeerd en kunnen werken met het handboek en jaarplan JGT.
- Bekostiging vindt plaats op basis van inzet FTE.
- Verantwoording vindt plaats op basis van resultaten benoemd in jaarplan JGT.

2.2 Prestaties

Gemeenten verwachten van Aanbieder de volgende prestaties:

- Toerusten van de JGT('s) met coaches - er is daartoe een competentieprofiel opgesteld (reeds in u bezit).
- Samenstelling en expertise van het JGT is afgestemd op de vragen in het werkgebied.
- In 2016 bouwt opdrachtgever voort op de ervaring opgedaan in 2015. De samenstelling van de JGT's in 2016 blijft gebaseerd op de werking, uitgangspunten en ervaring uit 2015. Elk team heeft een ontwerp dat passend is bij de lokale context. Brede expertise LVB, MEE, maatschappelijke werk, jeugdzorg is in het team geborgd (zie 1.1 van dit document). Uit een inventarisatie in mei 2015 is gebleken dat JGT's behoefte hebben aan een (G)GZ psycholoog. Om die reden vragen wij u in 2016 de team(s) te versterken met expertise (G)GZ psychologie.
- Capaciteit van het JGT is op sterkte en wordt aangevuld bij ziekte of uitval. De/het team(s) bestaan elk uit ongeveer 9,5 FTE.
- De/het team(s) word(t)en gefaciliteerd met kantoorbehoeften, telefoon, administratieve ondersteuning.
- Faciliteren en optimaliseren van de zelforganisatie van JGT('s).
- Organiseren van een duurzaam leerproces.
- Onafhankelijke sturing JGT('s) (tov deelnemende Aanbieders).
- Inzicht in inzet van mensen (fte) en middelen (€) waarmee de beoogde resultaten uit het jaarplan JGT wordt behaald.
- Vormgeven aan subregionaal/lokaal contractmanagement.

Deel 3. Sturing

De JGT's worden binnen de kaders van het Regionale toekomstmodel en beleidsplan gecontracteerd, en subregionaal/lokaal aangestuurd.

Onder **contractbeheer** wordt verstaan: het (administratieve) proces van het beheren van contracten door de TWO Holland Rijnland. Fysiek en digitaal beheren van contracten, zodat de juiste informatie op het juiste tijdstip op de juiste plaats beschikbaar is. Onder **contractmanagement** wordt verstaan: het proces waarbij wordt bewaakt of alle partijen bij een overeenkomst volledig voldoen aan hun verplichtingen, zodat wordt voldaan aan de operationele doelstellingen van het contract en de doelstellingen van de gemeente.

De doelstellingen van contractbeheer en -management in het algemeen:

- Het sluiten van contracten; het verkrijgen van goede afspraken en het reduceren van onzekerheden over toekomstige prestaties.
- Het uitvoeren van contracten; het zorgdragen voor de juiste prestaties, met de juiste kwaliteit, op het juiste moment, op de juiste plaats en met de juiste hoeveelheden.
- Het beëindigen van contracten; op een voor de organisatie zo gunstig mogelijk moment en manier.

De gemeentelijke infrastructuur vormt een belangrijk kader voor contractmanagement van de JGT's. Door de gemeente wordt geregeld op welke manier de lokale samenwerking plaatsvindt. De teams informeren en overleggen periodiek met de gemeentelijke accounthouder over het reilen en zeilen van het team, de mate van op en afschalen, het inschakeling van specialistische hulp, de samenstelling van het team, het lokale profiel, de relaties met basisvoorzieningen (onderwijs, kinderopvang, huisartsen).

De *Agenda* voor Subregionaal/lokaal contractmanagement heeft de volgende onderwerpen:

- functionaliteit JGT;
- de samenstelling, deskundigheid, en omvang van het JGT;
- afstemming of integratie met sociale wijkteams etc.;
- leveren capaciteit en kwaliteit;
- inspelen op actualiteit en flexibel vermogen;
- samenwerking met partners in de wijk ;
- bijdrage aan de opbouw van pedagogische civil society;
- integrale toegang van gemeenten;
- inschakeling/ verwijzing naar basisvoorzieningen.

Er zijn regionale afspraken gemaakt over monitoring en verantwoording van de teams.

De Agenda voor regionaal contractbeheer betreft:

- financiën;
- monitoring prestaties JGT;
- aansluiting bij veiligheidskader;
- gebruik registratieprogramma;
- relatie met specialistische zorg.

